

Arkeologisk utredning inom Älvrummets naturreservat

Arkeologisk utredning, steg 2
Olidan 5:16
Trollhättan socken och kommun
Astrid Lennblad
Lödöse museum/Kulturförvaltningen
KU Arkeologisk rapport 2024:10

Arkeologisk utredning inom Älvrummets naturreservat

Arkeologisk utredning, steg 2
Olidan 5:16
Trollhättan socken och kommun
Astrid Lennblad
KU Arkeologisk rapport 2024:10
Lödöse museum/Kulturförvaltningen

Författare Astrid Lennblad

Grafisk form Gabriella Kalmar

Layout och teknisk redigering Astrid Lennblad

Omslagsbild Fotot visar ett tomt schakt i det sydvästra området. Foto taget av Astrid Lennblad.

Lödöse museum/Kulturförvaltningen

Museivägen 1

463 71 Lödöse

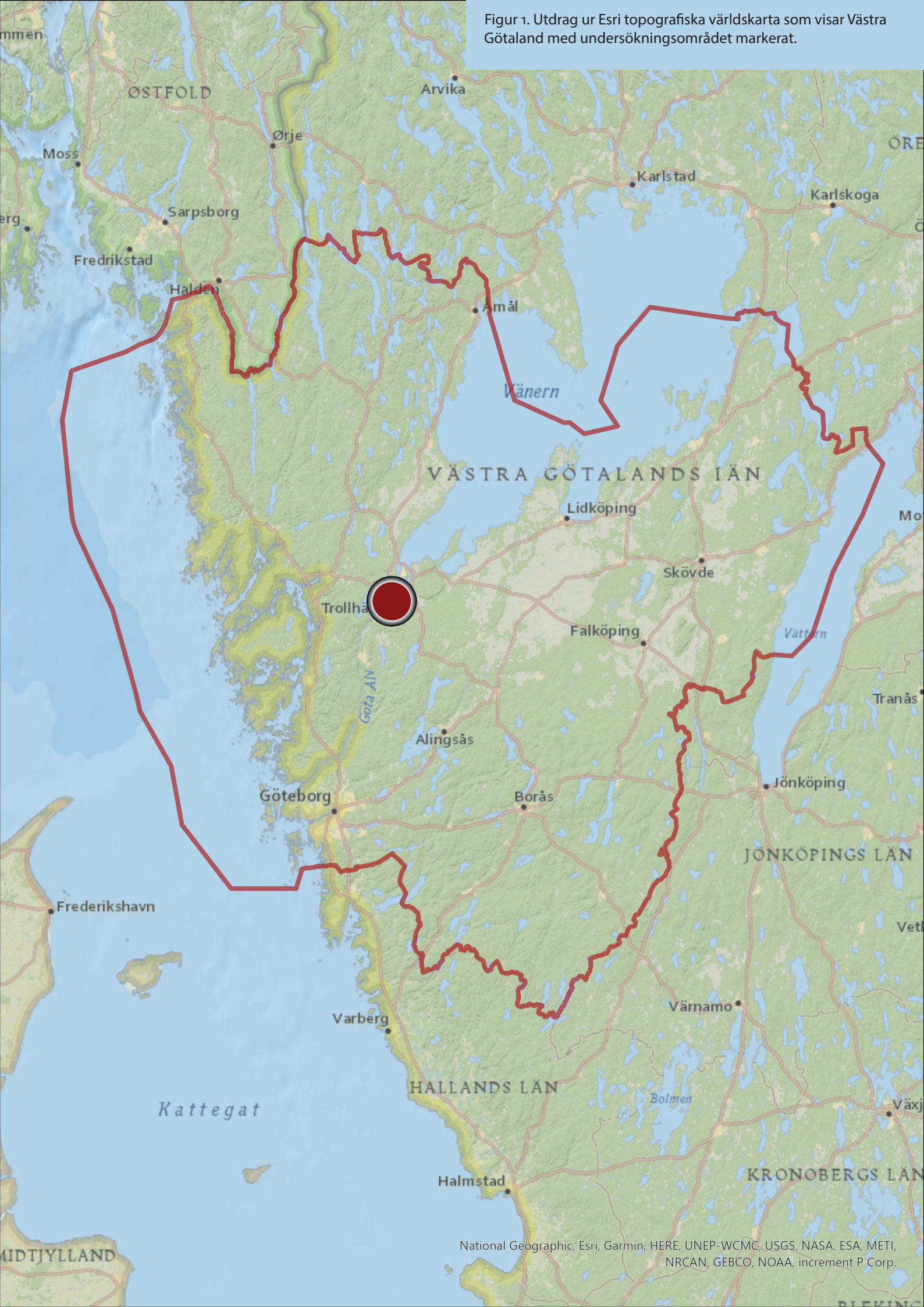
tel. 010-441 43 81

www.lodosemuseum.se

Innehåll

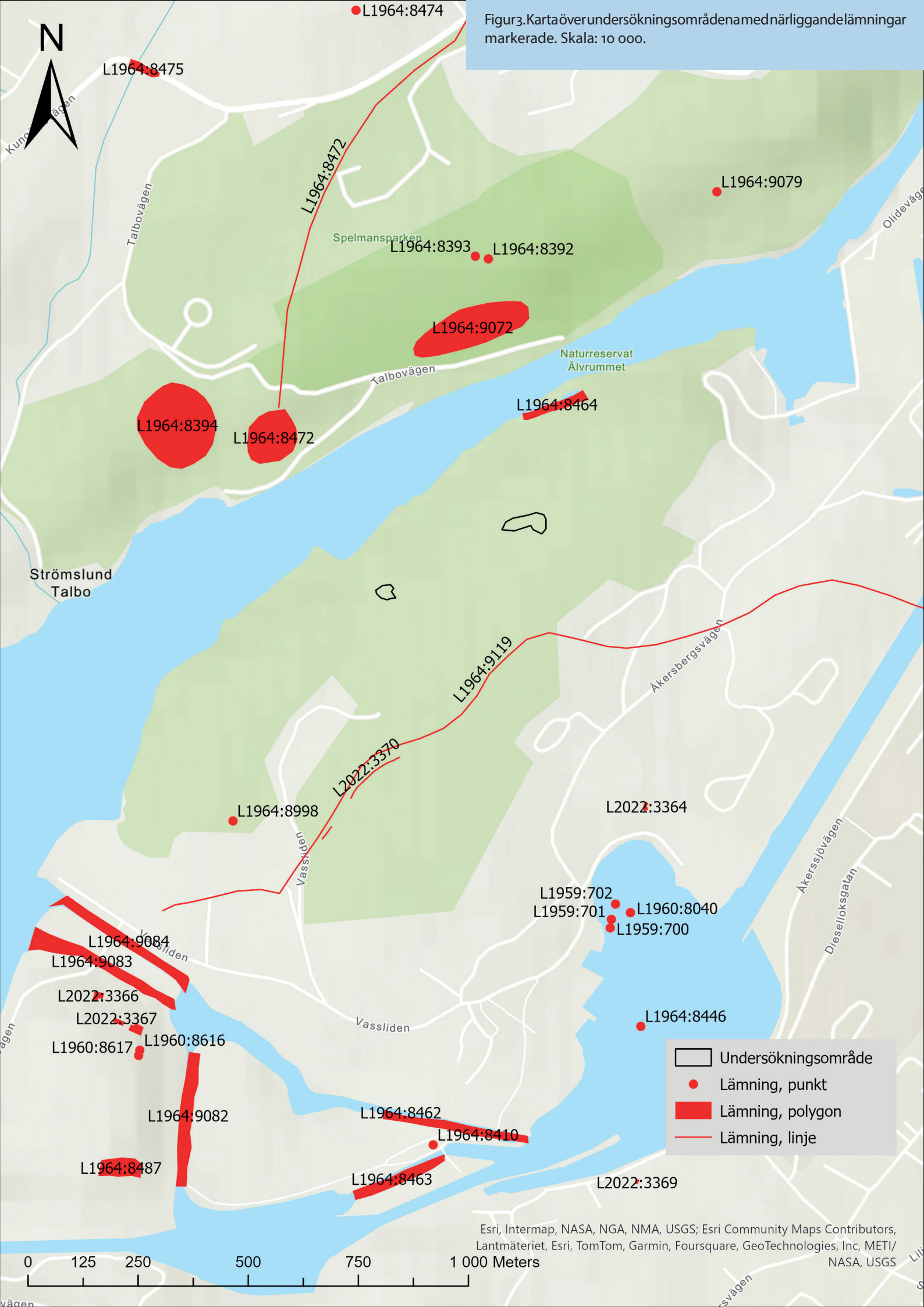
Sammanfattning.....	9
Inledning	9
Syfte och metod	9
Landskap och fornlämningar	9
Resultat	9
Förslag till åtgärder	10
Referenser	10
Litteratur	10
Otryckta källor.....	10
Tekniska och administrativa uppgifter	11
Bilagor.....	12

Figur 1. Utdrag ur Esri topografiska världskarta som visar Västra Götaland med undersökningsområdet markerat.

Figur 2. Utdrag ur Esri national geographic map som visar del av Västra Götaland med undersökningsområdet utmarkerat. Skala 1:10 000.

Sammanfattning

Lödöse museum/Kulturförvaltningen har inför planerad exploatering inom del av fastigheten Olidan 5:16 i Trollhättans kommun genomfört en arkeologisk utredning, steg 2. Utredningen resulterade i att inget av antikvariskt intresse kunde påvisas inom de två undersökningsområdena som pekades ut i samband med utredning, steg 1, som möjliga boplatssområden (Blomqvist och Eriksson 2022:21).

Totalt grävdes 12 schakt, se figur 5, 5 schakt inom det sydvästra området och 7 schakt inom det nordöstra området. Stigarna fram till och inom områdena var relativt sönderkörda och den upprivna marken inspekterade i förhoppning om att hitta arkeologiska fynd, men inget påträffades. Lödöse museum/Kulturförvaltningen anser därför att inga ytterligare arkeologiska insatser behöver göras inom dessa två områden.

Inledning

Lödöse museum/Kulturförvaltningen har på uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län (diarienummer 431-16281-2024) genomfört en arkeologisk utredning, steg 2, inom del av fastigheten Olidan 5:16 i Trollhättans kommun. Anledningen till utredningen är att Trafikverket planerar byggnation av ny slussled inom området och de två nu undersökta områdena pekades ut i utredning, steg 1, som möjliga boplatssområden (Blomqvist och Eriksson 2022:21).

Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska utredningen var att ta reda på om det inom utredningsområdena fanns sedan tidigare okända lämningar som skulle påverkas av kommande exploatering. Fornlämningar som eventuellt påträffades skulle preliminärt avgränsas.

Utredningen genomfördes genom sökschaktning jämnt fördelat över utredningsområdena. Schakten dokumenterades med hjälp av GPS-utrustning kopplad till nätverks-RTK i koordinatsystemet Sweref 99TM. Inmätningarna har därefter bearbetats med hjälp av ArcGIS. Fältbeskrivningar gjordes i programvaran Fieldmaps och fotografering skedde löpande.

Landskap och fornlämningar

Utredningsområdena var belägna inom Älvrummets naturreservat i Trollhättan som innefattar skogs- och bergspartier. Båda områdena bestod av relativt tät gran-skog och i det nordöstra området går en mindre bergås in i området norrifrån. Jordmånen inom områdena bestod till största del av siltig sand och berg.

Lämningsmiljön i det direkta närområdet domineras av kanallämningar (LI964:8462, -:8463, -:8464, -:9082, -:9083 och -9084). Men det finns även lämningar från både historisk tid, så som minnesmärke LI964:8445, färdväg LI964:9119 och husgrund L2022:3364, och förhistorisk tid så som stensättning LI960:8617, fyndplats LI960:8616 och två fornborgar LI964:8394 och -:9072. (Kulturmiljöregistret, fornsök [2024-09-16])

Resultat

Utredningen resulterade i att båda områdena kunde konstateras vara tomma på lämningar av antikvariskt intresse. Utredningen inleddes i det sydvästra området eftersom det bedömdes som mest svårtillgängligt rent topografiskt och det var inte helt säkert att maskinen skulle lyckas ta sig dit. Men maskinen kunde komma fram och totalt 5 schakt grävdes inom detta område. Dag två undersöktes det nordöstra området med totalt 7 schakt, se bilaga 1.

Figur 4. Ett av de tomma schakten där jordmånen synstydligt tillsammans med granskogen. Foto: Astrid Lennblad

Figur 5. Karta över grävda schakt inom de två områdena.

Sources: Esri, Airbus DS, USGS, NGA, NASA, CGIAR, N Robinson, NCEAS, NLS, OS, NMA, Geodatastyrelsen, Rijkswaterstaat, GSA, Geoland, FEMA, Intermap and the GIS user community; Esri Community Maps Contributors, Lantmäteriet, Esri, TomTom, Garmin, Foursquare, GeoTechnologies, Inc, METI/NASA, USGS

Alla schakt, inom båda områdena, var tomma och jordmånen bestod till största delen av siltig sand, figur 4. I ett par schakt kom berg relativt ytligt.

Inom de båda områdena växte relativt tät granskog och det gick promenadstigar genom områdena. Schakten har därför förlagts till ytor som var möjliga att gräva. Stigarna fram till och inom områdena var relativt sönderkörda och den upprivna marken inspekterade i förhoppning om att hitta arkeologiska fynd, men inget påträffades.

Förslag till åtgärder

Lödöse museum/Kulturförvaltningen anser att inga ytterligare arkeologiska insatser är nödvändiga eftersom inget av antikvariskt intresse påträffades.

Referenser

Litteratur

Blomqvist, Philip, och Eriksson, Robin. 2022. Mellanslussochhusgrund vid Trollhättekanal. Arkeologisk utredning steg 1. Fastighet Åker 10:1, Olidan 5:16, m.fl. Trollhättan socken, Trollhättan kommun. KU Arkeologisk rapport 2022:21. Lödöse museum/Förvaltningen för kulturutveckling.

Otryckta källor

Riksantikvarieämbetets Kulturmiljöregister (fornsök). [2024-09-16]

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-16281-2024
Fornreg uppdragsnr: 202400675
Kulturförvaltningens dnr: KU 2024-00375
Kulturförvaltningens projektnr: 16001

Län: Västra Götalands län
Kommun: Trollhättan
Socken: Trollhättan
Fastighet: Olidan 5:16
Koordinatsystem: SWEREF 99TM

Uppdragsgivare: Trafikverket
Ansvarig institution: Lödöse museum/Kulturförvaltningen
Projektledare: Astrid Lennblad
Fältpersonal: Anna Beckman och Astrid Lennblad
Fältarbetstid: 28–29 augusti 2024
Fälttimmar: 32 timmar, fördelat på två arkeologer

Arkiv: Regionarkivet, Vänersborg.
Fynd: Inga fynd omhändertogs

Bilagor

Bilaga 1. Schaktlista

Bilaga 1. Schaktlista

ID	Längd (meter)	Bredd (meter)	Djup (meter)	Beskrivning	Alvmaterial	Matjordsdjup (meter)
S1	6	1,2	0,4	<Null>	Silt	0,2
S2	3	1,2	0,3	<Null>	Silt	0,1
S3	5	1,2	0,4	<Null>	Silt	0,1
S4	3,5	1,2	0,1	<Null>	Silt	0,2
S5	3	1,2	0,5	<Null>	Silt	0,2
S6	12	1,2	0,7	sandig silt, berg i dagen i norr och i botten sticker upp. vatten fylls	Sand/silt	0,3
S7	5	1,2	0,6	vattenfylls	<Null>	0,3
S8	6,5	1,2	0,3	schaktet fick avbrytas pga rötter innan träden välter	<Null>	0,2
S9	8	1,2	0,6	berg i dagen	<Null>	0,2
S10	26,5	12	0,6	berg sticker upp på flera ställen	Sand	0,3
S11	10	1,2	0,7	<Null>	Silt	0,2

